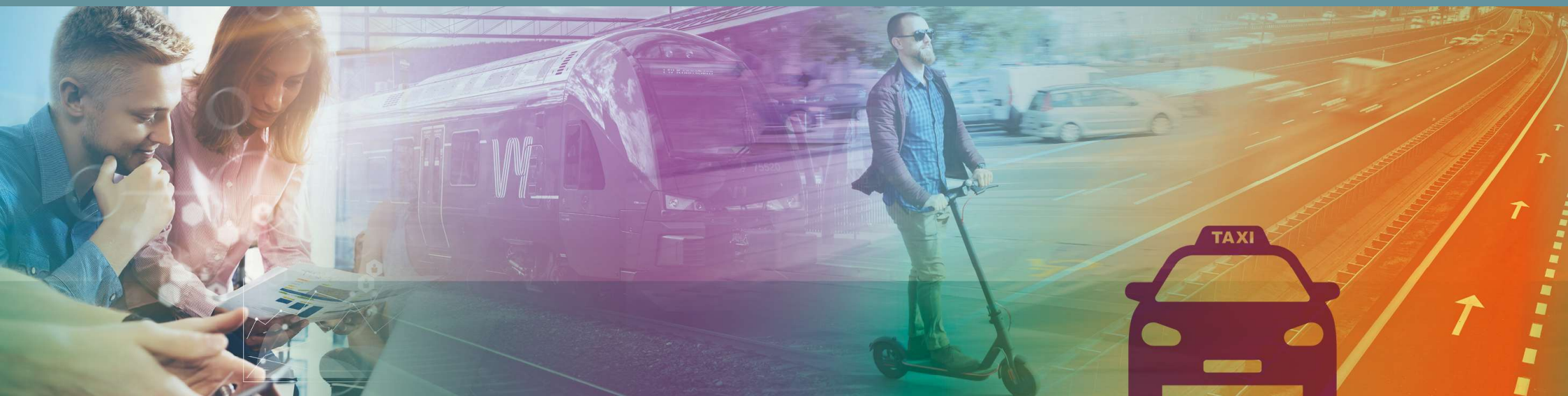

#Kollektivtanker, 16.06.2026,

Kostnadsscenarioer mot 2035

Jørgen Aarhaug, jaa@toi.no

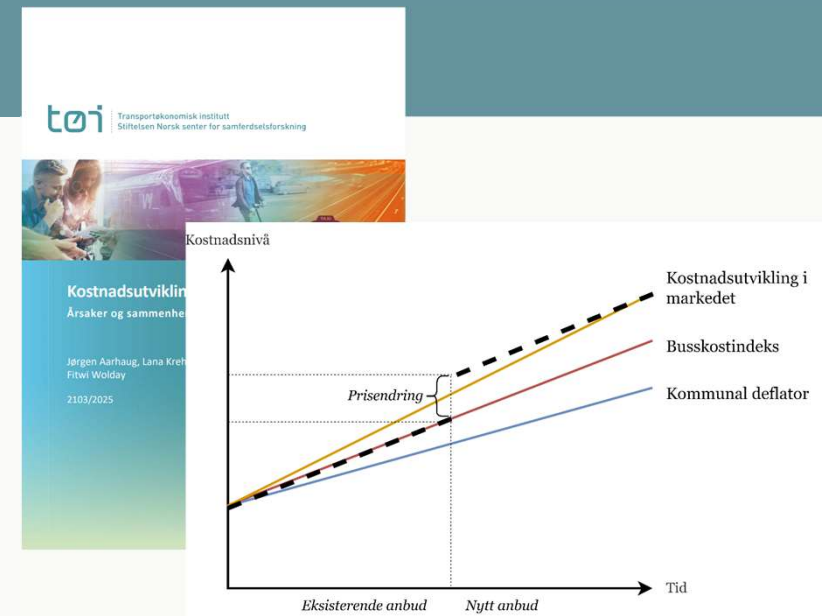
Innhold

- Kontekst
- Scenarioene
- Funn og innsikter
- Veien videre

Hva viste vi da vi startet?

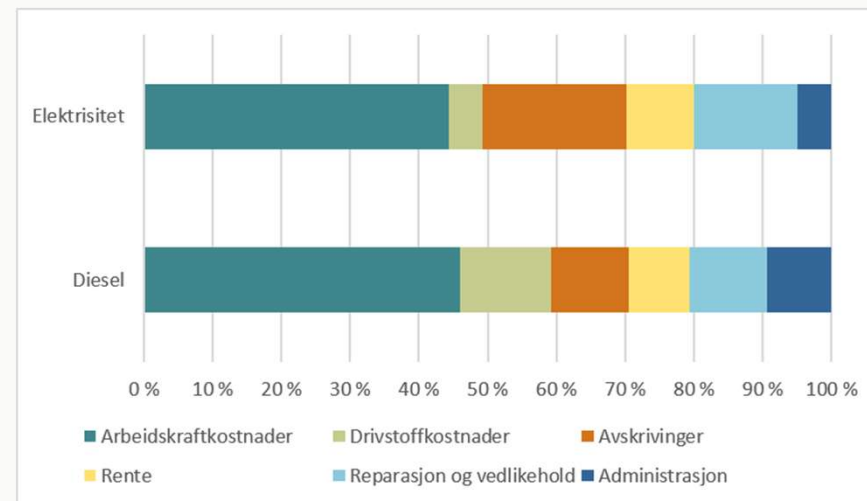
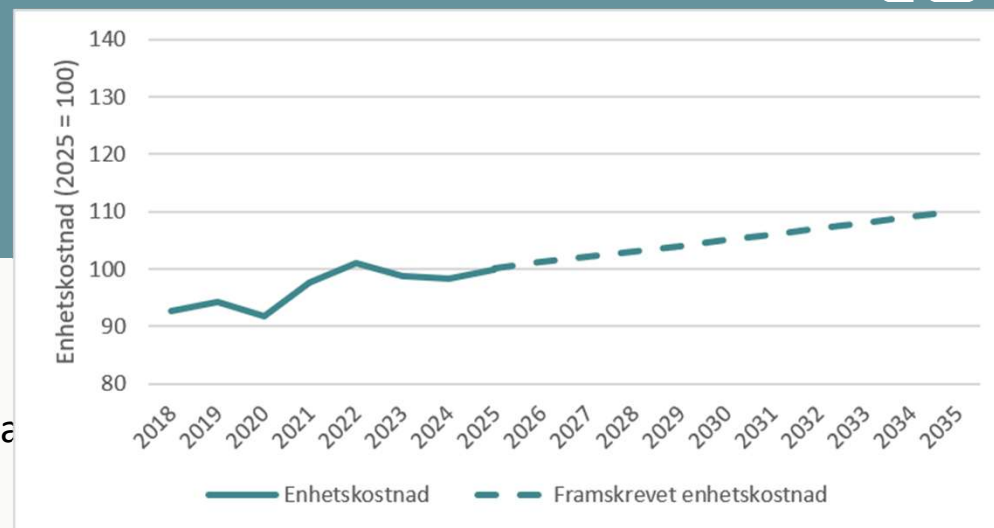
- Kostnadene ved å drive kollektivtrafikk har økt,
- For buss er dette drevet av eksterne forhold

Indekserte kostnader	Endret tjenestetilbud	Markedsforhold
<ul style="list-style-type: none"> - Valuta - Rente - Energipriser - Lønnskostnader - Kapitalpris og avskrivninger 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrifisering - Skoletransport - Nullvekstmål, MaaS o.l. - Kapitalbehov 	<ul style="list-style-type: none"> - Sykefravær - Rekruttering og stillingsutforming - Samtidighet - Kontraktsutforming - Konkurranse

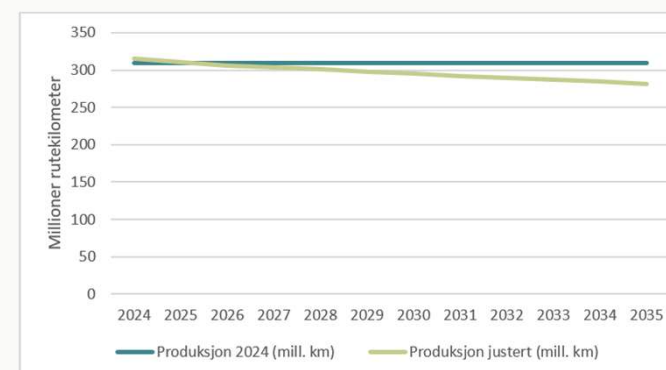
Scenarioene – hva vi har gjort

- Vurdert de ulike kostnadskomponentene
- Kombinasjon framskriving, egne vurderinger og back-cast
- Felles modell
  - Justerer produksjon eller kostnad
- Ingen store organisatoriske endringer
  - “passive”- fylkeskommuner

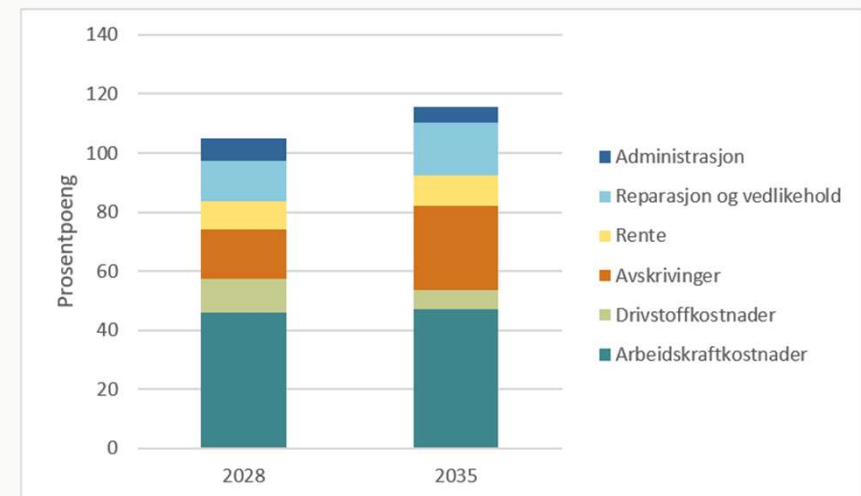
Videreføre dagens bevilgninger

- Dagens bevilgninger malt i faste 2025 priser holdes konstant, selv om kostnadene øker,
- Besparelser gjennom redusert volum

- 9,2 prosent færre rutekilometer i 2035

Videreføre dagens tjenestetilbud

- Publikum skal møte samme tilbud
  - Rutekilometer per innbygger holdes konstant
- Økte kostnader 15,6 prosent fram til 2035

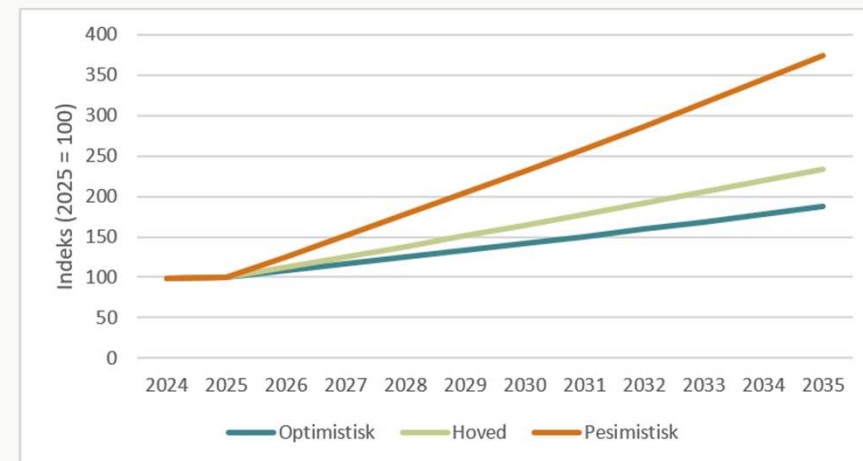
Nå Norges klimamål

- Lokal og regional busstrafikk skal økte produksjonen i henhold til «klimatiltak i Norge 2026»
- 70 prosent vekst i persontransportarbeid
  - Ulike antagelser

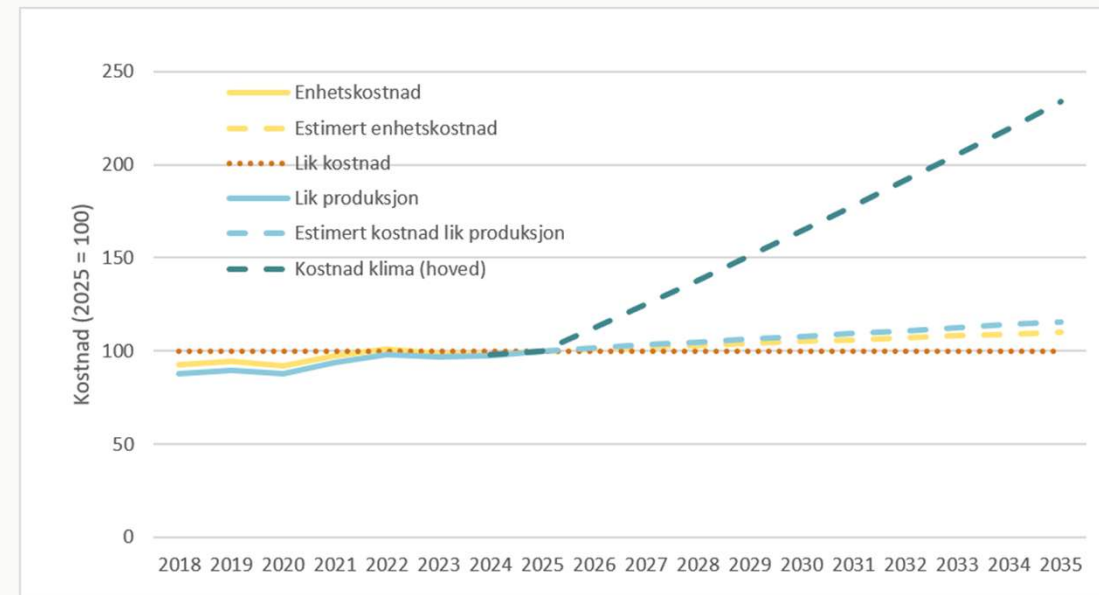
Ulik grad av overgang fra andre transportmidler

- Optimistisk (1:1), => 87% kostnadsøkning
- Hoved (1:0,8), => 134% kostnadsøkning
- Pesimistisk (1:0,5), => 274% kostnadsøkning

Funn og innsikter

- Historisk (fra og med 2018) har kostnadene steget raskere enn inflasjon (deflator).
- Klimapolitikken innebærer en offensiv satsing på kollektivtrafikk
  - Dette ligger ikke i årets budsjett
- Stort gap mellom ambisjon og bevilgninger
- Klimamålene er avhengige av restriktive tiltak

Veien videre

- Påpeke utfordringene
- Kartlegge mulighetsrommet
- Håpe på et mirakel?

Referanser

- Aarhaug, George, Tveit og Wolday (2026) *Scenarioer for kollektivkostnader 2028 og 2035*, TØI-rapport 2162/2026
<https://www.toi.no/getfile.php?mfileid=80992>
- Miljødirektoratet (2026) *Klimatiltak i Norge 2026*, kontakt Birgitte Laird. M-3128.
- Annet Snacks

toni